

111-006

พัฒนาการนวนิยายไทย พ.ศ. 2475-2500 : การศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม

นางสาวกรีกิณี มนุชจร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

008439

I15b06b73

Ⓢ

THE DEVELOPMENT OF THE THAI NOVELS, 1932-1957

:A STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN NOVELS AND SOCIETY

Miss Treesilpa Boonkachorn

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พัฒนาการนวนิยายไทยระหว่าง พ.ศ. 2475 - 2500

โดย

นางสาวศรีศิลป์ บุญขจร

แผนกวิชา

ภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์นิตยา มาสะวิสุทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

สุประคิม ฐิตานา

รองอธิการบดี

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุประคิม ฐิตานา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

กฤษณา มณีวงศ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์กฤษณา มณีวงศ์)

กมลวรรณ นิลประทีป

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลวรรณ นิลประทีป)

นิตยา มาสะวิสุทธิ์

..... กรรมการ
(อาจารย์นิตยา มาสะวิสุทธิ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พัฒนาการนวนิยายไทย พ.ศ. 2475 - 2500 การศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม
ชื่อนิสิต นางสาวศรีศิลป์ บุญขจร
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์นิศยา มาตะวิสุทธิ
แผนกวิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา 2521

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาพัฒนาการนวนิยายไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2475-2500 โดยใช้วิธีศึกษาในแง่แนวคิด และความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม ผู้วิจัยจะหยิบยกนวนิยายเฉพาะเล่มที่มีบทบาทสำคัญต่อพัฒนาการนวนิยายไทยมาวิเคราะห์อย่างละเอียด

เนื้อหาแบ่งเป็น 6 บท บทที่หนึ่ง เป็นบทนำ บทที่สอง ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคมโดยกล่าวถึงแนวพิจารณานวนิยายในแง่ที่เกี่ยวกับสังคม และความเกี่ยวข้องของนวนิยายไทยกับสังคม บทที่สาม กล่าวถึงนวนิยายไทยก่อน พ.ศ. 2475 โดยเน้นนวนิยายหลัง พ.ศ. 2472 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นระยะที่นวนิยายไทยเริ่มมีลักษณะเป็นของตนเอง บทที่สี่ กล่าวถึงนวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2475 - 2492 โดยแบ่งพัฒนาการออกเป็น 4 ช่วงคือ นวนิยายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 นวนิยายที่เกิดจากการกวาดล้างทางการเมือง นวนิยายสมัยรัฐธรรมนูญ และนวนิยายหลังสมัยรัฐธรรมนูญ

บทที่ห้า ว่าด้วยนวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2493 - 2500 โดยแบ่งเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงแรก นวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2493 - 2495 อันเป็นระยะเริ่มต้นของนวนิยายเพื่อชีวิต ช่วงที่สอง นวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2496 - 2500 ซึ่งเป็นระยะที่นวนิยายเพื่อชีวิตขยายตัว

บทสุดท้ายเป็นบทสรุป ผลของการวิจัยสรุปได้ว่าสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองมีอิทธิพลต่อทิศทางการพัฒนาการนวนิยายไทยอย่างเด่นชัด ตลอดระยะเวลา 25 ปี นวนิยายไทยเติบโตด้านปริมาณเป็นอย่างมาก ส่วนด้านคุณภาพพัฒนาไปค่อนข้างช้า นวนิยายไทยมีพัฒนาการจากนวนิยายแนวพาฝันมาสู่นวนิยายเพื่อชีวิต จากนวนิยายเชิงร้อยมาสู่นวนิยายเชิงปัญญา และพัฒนาจากนวนิยายที่สะท้อนหรือได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมาสู่การมุ่งเสนอนวนิยายเพื่อนำหรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Development of the Thai Novels, 1932-1957
 : A Study of the Relationship between Novels
 and society

Name Miss Treesilpa Boonkachorn

Thesis Advisor Acharn Nittaya Masavisud

Department Thai

Academic Year 1978

ABSTRACT

This thesis is an attempt at a Thematic study of the development of the Thai novels and their relation with society. Only some particular novels that play an important role in the development are analyzed.

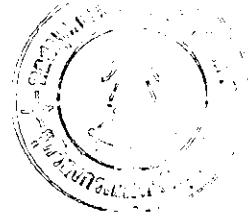
The Thesis consists of six chapters. Chapter one is an introduction. Chapter two deals with the relationship between novels and society. It is divided into two parts, the first part is concerned with the method of analyzing novels in terms of its relation with society in general, and the other part shows the relationship between the Thai novels and Thai society. Chapter three deals with the novels before 1932 with a particular emphasis on those after 1929, which is the period that the Thai novels started to have their identity. Chapter four is concerned with the Thai novels during 1932 - 1949. They are divided into 4 periods, the novels after 1932, the novel which was affected

by the political purge, the novels in the period of Field Marshal Pibunsongkram's Nationalism, and the novels after Field Marshal Pibunsongkram's Nationalism.

Chapter Five is concerned with the novels from 1950-1957. They are divided into 2 periods. The first one is about the novels during 1950 - 1952 which is the period of the beginning of novels for life's sake, the second is about the novels during 1953 - 1957 which is the period of the growth of the novels for life's sake.

Chapter six gives a concluding statement that the direction and the development of the Thai novels clearly shows an influence of the social, economic and political condition. During the 25 years, the Thai novels developed rapidly in quantity, but slowly in quality. The novels started from the romantic type and developed into the novels for life's sake, from the entertaining type to the intellectual type, from the novels which received impact from social change to those which have impact on social change.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาของศาสตราจารย์
กุหลาบ มัลลิกะมาส ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมคาย นิลประภัสสร และอาจารย์นิตยา
มาตะวิสุทธิ์

ศาสตราจารย์กุหลาบ มัลลิกะมาสกรุณารับเป็นประธานกรรมการตรวจแก้
และให้คำแนะนำอันมีค่ายิ่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมคาย นิลประภัสสร หัวหน้าแผนกวิชาภาษาไทย
ได้ให้กำลังใจมาโดยตลอด และยังรับเป็นกรรมการตรวจแก้และให้คำแนะนำอันเป็น
ประโยชน์หลายประการ

อาจารย์นิตยา มาตะวิสุทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาได้กรุณาสละเวลาตรวจแก้
ให้คำแนะนำเสมอมาโดยมิได้เห็นแก่เหนื่อยยาก ทั้งยังให้กำลังใจทำให้ผู้วิจัยค้นคว้า
รวบรวมได้สำเร็จด้วยดี

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสามท่าน และขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ศูนย์วิทยพัสดุ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตรีสิริภ บุษจร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
บทที่	
1 บทนำ.....	1
2 นวนิยายกับสังคม.....	4
1. วรรณกรรมกับสังคม.....	5
2. นวนิยายไทยกับสังคม.....	10
3 นวนิยายก่อน พ.ศ. 2475.....	19
ร่างแรก : จากยุคนวนิยายแปลถึงยุคนวนิยายแปลง.....	19
ช่วงที่ 2 : ยุคเริ่มต้นของนวนิยายไทยที่มีลักษณะของตนเอง.....	22
4 นวนิยายไทยระหว่าง พ.ศ. 2475 - 2492.....	26
ร่างแรก : นวนิยายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475... ..	26
สภาพสังคมที่มีผลกระทบต่อวรรณกรรม.....	28
นวนิยายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475.....	34
1. <u>สงครามชีวิต</u> : จุดเริ่มต้นของความสำนึกทางมนุษยธรรม- คณูญาภโร.....	38
2. <u>หญิงคนชั่ว</u> : ความเห็นอกเห็นใจหญิงผู้ถูกกดขี่.....	48
3. นวนิยายของ "คณโกไม่สด" กับทัศนะการนวนิยายไทย.....	55
4. <u>ข้างตติงภาพ</u> : ความตายของกรอบจารีตใน "โลกเก่า"...	68
5. นวนิยายร่วมสมัยในช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475.....	73

วงที่ 2 :	นวนิยายที่เกิดจากผลกระทบจากการกวาดล้างทางการเมือง.....	75
	สภาพสังคมและบรรยากาศทางวรรณกรรม.....	75
	<u>เมืองนิมิตร</u> : นวนิยายอันเป็นผลจากการกวาดล้างทางการเมือง..	79
	นวนิยายร่วมสมัยกับ <u>เมืองนิมิตร</u>	85
วงที่ 3 :	นวนิยายสมัยรัฐนิยม.....	86
	สภาพสังคมและบรรยากาศทางวรรณกรรม.....	88
	นวนิยายสมัยรัฐนิยม.....	95
	1. <u>พทยา</u> : นวนิยายย่อจบทางการเมืองสมัยรัฐนิยม.....	95
	2. <u>พันทิพา-เทพราช</u> : นวนิยายสมัยรัฐนิยมของ พล. สุรางคณาภรณ์.....	101
	3. <u>แดนถิ่นของเรา</u> : ระหว่างความต้องการทางธรรมชาติกับ- ประเพณี.....	106
	4. นวนิยายยุคบันทึกประวัติการจลาจลจากนักกึ่ง : อีกด้านหนึ่งของ- ของปฏิวัติสยาม.....	110
	5. จาก <u>ชัยชนะของคนแพะ</u> ถึง <u>นักบุญ-คนบาป</u> : กระแสของ- นักเขียนรุ่นใหม่.....	132
	6. <u>วรรณกรรมชิ้นสุดท้ายของคดกไม่คด</u> กับภาพสะท้อน- ของสังคมและการเมืองในสมัยรัฐนิยม.....	130
วงที่ 4 :	นวนิยายหลังสมัยรัฐนิยม (พ.ศ. 2489 - 2493).....	136
	สภาพสังคมและบรรยากาศทางวรรณกรรม.....	136
	นวนิยายหลังสมัยรัฐนิยมและหลังสงครามโลกครั้งที่สอง.....	140
	1. นวนิยายแสดงชีวิตหลังสงคราม.....	142
	<u>เรากลั้วค</u> -บทกวีแห่งศตวรรษของวาสิฎฐี : ผลกระทบจากมหา- สงครามต่อจิตใจและวิถีชีวิตของมนุษย์.....	147
	<u>วิถีชีวิตหนึ่ง</u> : ความหมายของชีวิต.....	151
	2. การขยายตัวของนวนิยาย "หลังหนึ่ง" หลังสงคราม.....	155

5	นวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2493 - 2500.....	159
	ร่างแรก : นวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2493 - 2495.....	159
	สภาพสังคมและบรรยากาศทางวรรณกรรม.....	159
	นวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2493 - 2495.....	164
	1. การขยายตัวของนวนิยายที่เกี่ยวกับสังคมและการเมือง.....	164
	จุดเริ่มต้นของนวนิยายเพื่อชีวิต : กลิ่นลูกไม้ในวงการ-	
	นวนิยายไทย.....	165
	<u>จนกว่าเราจะพบกันอีก</u> : จุดเริ่มต้นของนวนิยายเพื่อชีวิต..	172
	<u>ความรักของวิลยา</u> : อีกด้านหนึ่งของนวนิยายเพื่อชีวิต....	175
	<u>แผ่นดินนี้ของใคร</u> กับภาพ "อัปลักขณะ" อีกด้านหนึ่งของ-	
	สังคมไทย.....	187
	2. อีกด้านหนึ่งของนวนิยายเกี่ยวกับสังคมและการเมือง.....	192
	ครั้งที่ 2 : นวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2496 - 2500.....	199
	สภาพสังคมและบรรยากาศทางวรรณกรรม.....	199
	นวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2496 - 2500.....	204
	นวนิยายเกี่ยวกับสังคมและการเมือง.....	205
	1. พัฒนาการของนวนิยายเพื่อชีวิตสู่นวนิยายเพื่อ-	
	ชนชั้นกรรมาชีพ.....	208
	<u>ปีศาจ</u> : ผู้สร้างความก้าวหน้า.....	208
	<u>แลไปข้างหน้า</u> : เพื่อชีวิตที่ดีกว่าของประชาชน.....	215
	2. อีกด้านหนึ่งของนวนิยายเกี่ยวกับสังคมและการเมือง.....	224

บทที่	หน้า
6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	238
บรรณานุกรม.....	243
ประวัติ.....	250

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย